

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.
3. Bu testin cevaplanması için tavsiye olunan süre 20 dakikadır.

1. Uygurlar döneminde halktan mesken, hayvan ve toprak vergileri alınmıştır.

Bu vergiler Uygurlarla ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Halk arasında birlik beraberlik duygularının güçlendiğinin
- B) Yerleşik yaşama geçildiğinin
- C) Ticari faaliyetlere önem verildiğinin
- D) Sosyal devlet anlayışının uygulandığının
- E) Göçebe yaşam tarzının sürdürüldüğünün

2. Atatürk, Cumhuriyetin ilanından sonra ordunun siyasetten ayrılması için düzenlemeler yapılmasına önem vermiştir.

Bu doğrultuda;

- I. meclis hükümeti sisteminden kabine sistemine geçilmesi,
- II. ordu komutanlarının milletvekilliği görevinden ayrılması,
- III. Erkanıharbiye Vekaleti'nin kaldırılması

düzenlemelerinden hangilerinin yapıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Bir Moğol kumandanı 20 bin askeriyle Aksaray yakınlarındaki Sultan Hanı'na sığınmış olan bir Türk beyini iki ay kuşatmasına rağmen teslim alamamıştır.

Bu olay Anadolu'daki kervansaraylarla ilgili;

- I. tüccarların emniyetle konaklayabileceği müesseseler oldukları,
- II. eğitim amaçlı inşa edildikleri,
- III. konaklayanların ihtiyaçlarının görevliler tarafından ücretsiz karşılandığı

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Mustafa Kemal Paşa 9. Ordu Müfettişliği göreviyle 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktıktan iki gün sonra İstanbul Hükümeti'ne gönderdiği raporda, "İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalinin halkı olumsuz etkilediğini, bölgedeki karışıklara Rumların neden olduğunu, sorunların ancak azınlıkların siyasi haklarından vazgeçmeleriyle çözülebileceğini" belirtmiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu tutumunun aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulamaz?

- A) İşgallere karşı çıkılmasına
- B) İstanbul Hükümeti'nin etki altına alınmasına
- C) Türk halkının haklarının korunmasına
- D) Azınlıkların aşırı isteklerinin önüne geçilmesine
- E) Düzenli ordunun kurulmasına

5. 23 Ağustos 1514 günü Safevilerle yapılan Çaldıran Savaşı'nda Osmanlı ordusu, devreye sokulan toplar ve tüfekli yeniçeri birliklerinin etkisiyle Şah İsmail'in atlı süvarilerini dağıtmıştır.

Bu bilgiye bakılarak Osmanlı ordusunun savaşı kazanması aşağıdakilerden hangisine dayandırılabilir?

- A) Savaşta Tımarlı sipahilerden yararlanmasına
B) Vur-kaç taktiği uygulamasına
C) Teknik bakımından donanımlı olmasına
D) Düzenli birliklerden oluşmasına
E) Padişahın orduya komuta etmesine

6. İnsanların ihtiyaçlarını karşılamak için yaptığı aşağıdaki faaliyetlerden hangisinin neden olduğu çevre sorunu **yanlış** verilmiştir?

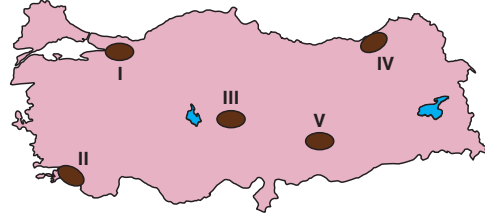
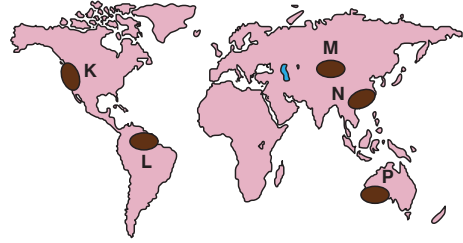
- A) Kağıt ve kereste üretimi → Ormanların tahribi
B) Sulamalı tarım → Toprak erozyonu
C) Termal turizm → Yer altı sularının azalması
D) Endüstriyel üretim → Hava kirliliği
E) Mera hayvancılığı → Otlakların verimsizleşmesi

7. Coğrafya, olayları incelerken nedensellik, karşılıklı ilgi ve dağılış ilkelerinden yararlanır.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde dağılış ilkesinden yararlanılmamıştır?

- A) Kuzey Amerika ile Batı Avrupa, ekonomik yönden gelişmiş olmasından dolayı yoğun göç almışlardır.
B) Dünya'daki nüfusun yarısından fazlası Kuzey Yarımküre'nin orta kuşağında toplanmıştır.
C) Yağmur ormanlarının büyük bir kısmı Amazon Havzası'nda yer alır.
D) Denizlerin tuzluluk oranı Ekvator'dan kutuplara doğru azalır.
E) Tropikal çöller dönenceler çevresinde toplanmıştır.

- 8.

Yukarıdaki Dünya ve Türkiye haritalarında numaralanmış yerlerden hangilerinde belirtilen doğal afetin görülme olasılığı daha düşüktür?

- A) K – I → Deprem
B) L – V → Sel ve taşkın
C) M – III → Erozyon
D) N – IV → Heyelan
E) P – II → Orman yangını

- 9.

- Sık ormanların ve bataklıkların varlığı
- Sanayi, ticaret ve finans merkezlerinin bulunması
- Yer şekillerinin engebeli ve yüksek olması
- Su kaynaklarının az, buharlaşma şiddetinin fazla olması

Haritada gösterilen alanlardan hangisinin sık veya seyrek nüfuslu olma nedeni yukarıda verilmemiştir?

- A) Kuzeydoğu Amerika
B) Aşağı Amazon
C) Büyük Sahra
D) İskandinavya
E) Himalayalar

10. ˘ Soğuk ve nemli bölgelerde iğne yapraklı ormanlar altında oluşan mineral bakımından fakir, verimsiz topraklar.
- ˘ Orta kuşağın yarı nemli sahalarında çayır örtüsü altında oluşan, humus yönünden zengin kara topraklar.
- ˘ Dağlık sahalarda eğimli yamaçlar boyunca ufalanan malzemelerin oluşturduğu, su tutma kapasitesi düşük topraklar.

**Yukarıda özellikleri bahsedilen topraklar aşağıdaki-
lerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?**

- A) Podzol, çernezyom, kolüvyal
B) Çernezyom, podzol, kolüvyal
C) Kolüvyal, çernezyom, podzol
D) Podzol, kolüvyal, çernezyom
E) Çernezyom, kolüvyal, podzol

11. “Her bilimsel çalışma bir öncekinin sonucu, bir sonrakinin başlangıcıdır.”

Yukarıdaki belirleme, bilimin aşağıdaki hangi özelliğine örnek oluşturur?

- A) Kesinliğine B) Olgusallığına C) Sürekliliğine
D) Nedenselliğine E) Ölçülebilirliğine
12. Platon’a göre, tek tek güzel diye adlandırdığımız duyu nesnelere, aslında güzel ideasından pay aldıkları için güzeldir. Mükemmel güzel ancak ideadır. İdea ise düşünsel ve ilahi olandır. Bu nedenle insanlar nesnel değer ve yargılara ancak onların ideasına ulaşarak sahip olabilirler. Bir çiçek veya bir tablonun güzelliği ideasından aldığı pay oranındadır. Asıl güzellik, hiçbir zaman değişmeyen gerçeklik olan, güzel ideasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Platon’un güzellik anlayışıdır?

- A) Biçimindeki uyum ve ölçülerindeki dengeyle, hoş giderek hayranlık uyandırandır.
B) Güzellik, tinsel bir etkinliktir.
C) Matematiksel olarak orantılı ve ölçülü olandır.
D) Güzelin özü sonsuz, kesin ve ilahi bir ideadır.
E) Hiçbir çıkar gözetmeksizin hoşlanılandır.

13. Varlık felsefesi filozofları varlığı ikiye ayırarak incelerler. Bunlar, ideal varlıklar ve gerçek varlıklardır. İdeal varlıklar, zamandan bağımsız, nesnel gerçekliği olmayan fakat düşünsel olarak kabul edilen varlıklardır. Gerçek varlıklar ise zaman ve mekâna bağlı, nesnel gerçekliği olan her şeydir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ideal varlıklara verilen örneğin dışında kalır?

- A) Zümrüdü Anka kuşu
B) Evrendeki yıldızlar
C) Matematiksel rakamlar
D) Geometrik semboller
E) "Pi" sayısı

14. Siyaset felsefesi; insanların yönetimiyle ilgili iktidarın, iktidarın nasıl oluştuğunu, kaynağını, bireyle ilişkisini, varlığını, nasıl ve ne şekilde sürdürüldüğünü, mevcut yönetimden daha iyi bir yönetimin mümkün olup olmadığını, yönetim ile ilgili evrensel ölçütleri ve genel kavramları sorgulayan felsefedir.

Aşağıdakilerden hangisi siyaset felsefesinin temel soruları arasında yer almaz?

- A) İktidar kaynağını nereden alır?
B) Meşruiyetin ölçütü nedir?
C) “İyi” ve “kötü” nedir?
D) Egemenliğin kullanım biçimi nelerdir?
E) Bürokrasiden vazgeçilebilir mi?

15. İnsanlar ahlaki eylemde bulunurken özgür değildiler. Ahlaki seçimlerimiz kendilerinden önce gelen olaylar tarafından belirlenir. Dolayısıyla insan birtakım koşul ve nedenleri aşamaz. Bu koşullar onun iradesini belirler ve özgür eylemlerde bulunmasını engeller. Bu anlayışa göre insan adeta “ rüzgârın önündeki yaprak” gibidir. İnsanın hiçbir iradesi yoktur. İnsan kararlarını alırken, içinde bulunduğu koşulların etkisindedir.

Yukarıda verilen bilgiler, aşağıdaki ahlaki eylemlerin özgürlüğüyle ilgili hangi yaklaşımı örneklendirir?

- A) Fatalizm B) Determinizm
C) İndeterminizm D) Liberteryenizm
E) Otodeterminizm

16. - 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

16. Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için yapılan her fiil, niyet, düşünüş ve söz ibadet olarak nitelendirilir. İbadetin zikir, fikir ve şükür olmak üzere üç boyutu vardır. İbadetin zikir boyutu, Allah inancını zihinde canlı tutmak, O'nu anmak ve varlığını benliğinde duyabilmektir. Şükür ise, bütün bu nimetlerine karşı minnettarlığını bildir-mektir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ibadetin fikir bo-yutunu oluşturur?

- A) Allah'ın sıfatları ve evrende yarattığı eşsiz eserleri hakkında düşünmek
- B) Yalnız Allah için ibadet etmek
- C) Her ibadetin ardından Allah'ı güzel isimleriyle an-mak
- D) Din ile dünya arasındaki dengeyi korumak
- E) Yapılan her ibadeti Allah görüyormuşçasına yap-mak
17. – “Ölçtüğünüz zaman ölçüyü tam tutun ve dosdoğru bir tartıyla tartın; bu, daha hayırlıdır ve sonuç bakımından daha güzeldir.” (İsra, 35)
- “Ey İnsanlar, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, aza-bından korunun. İnsanların mallarını eksik teslim et-meyin, değerlerini düşürmeyin, bedellerini eksik ödemeyin, mallarını kötülemeyin, haksız rekabet yapmayın, aldatarak, hile yaparak, fırsat kollayarak, gasp ederek insanların haklarını zayi etmeyin, zayi-ine sebep olmayın.” (Hadis)

Yukarıda verilen ayet ve hadis, aşağıdakilerden han-gisiyle ilgilidir?

- A) Hayatın dokunulmazlığı
- B) Ticarete dürüstlük
- C) Neslin korunması
- D) Mülkiyet hakkına saygı
- E) Onurlu yaşamanın önemi

18. Osmanlı medeniyetinde külliye adıyla anılan yapının içe-risinde pek çok farklı işlevi ve hizmeti sağlayan kamu-sal hizmet binaları bulunmaktadır. Bunlardan biri de vak-tin belirlendiği mekândır. Bu mekânlarda yapılan en önemli faaliyet, çeşitli aletler vasıtasıyla tespit edilen na-maz vakitlerinin müezzinlere bildirilmesidir.

Yukarıda tanımlanan kamusal hizmet alanı aşağıda-kilerden hangisidir?

- A) Bimarhane B) İmarethane C) Muvakkithane
- D) Şifahane E) Bedesten

19. – Kendisinin ihtiyacı olduğu halde başkasını kendi nefsine tercih etme duygusudur.
- İnsanı başkalarına iyilik ve yardım etmeye yönlendiren acıma duygusudur.

Yukarıdaki açıklamalar aşağıdakilerin hangisinde ve-rilen kavramlara aittir?

- A) Doğruluk – Alçak gönüllülük
- B) Sevgi – Saygı
- C) Affetmek – Dürüstlük
- D) Diğergâmlık – Merhamet
- E) Yardımlaşma – Örf

20. Fiilî sünnet, Rasulullah (s.a.v.)'den sadır olan fiillere de-nir. Bu fiiller hayatındaki pratik uygulamalarından oluş-maktadır.

Aşağıdakilerden hangisi fiilî sünnetin dışında kalır?

- A) “Ben nasıl namaz kıyorsam siz de öyle kılın!” (Bu-harî)
- B) “Hacla ilgili ibadetlerinizi benden öğrenin!” (Müs-ned)
- C) “Rasulullah (sav)öylesine oruç tutardı ki biz, daha artık iftar etmez derdik. Bir kere de iftar etti mi biz artık daha oruca niyet etmez derdik.” (Buhârî)
- D) “Köleleriniz ve hizmetçileriniz sizin kardeşlerinizdir. Allah Teâlâ onları sizin idarenize ve emrinize ver-miştir.” (Buhari)
- E) “Su içtiği zaman üç nefeste içerdi ve şöyle derdi: Bu daha kandırıcı, daha salim ve afiyetlidir.” Buyurdu. (Müslim)

21. - 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Mill'e göre "her bireyin kendi mutluluğu kendisi için bir iyiliktir, bunun yanında toplumun diğer bireylerinin de mutluluğu birey için bir iyiliktir. Bu nedenle toplumun mutluluğu, her bir birey için bir iyiliktir. Dolayısıyla herkes için iyi olan toplumun mutluluğu, birey tarafından arzulanır bir şey olarak karşımıza çıkmaktadır."

Yukarıda verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Mill'in toplumsal mutluluk ile ilgili düşüncesidir?

- A) Bireysel farklılık olduğu için toplumsal mutluluğa hiçbir zaman ulaşılmaz.
- B) Bireysel mutlulukla, toplumsal mutluluk çelişebilir.
- C) Toplumun mutluluğu birey için faydalı bir durumdur.
- D) Bir eylemin iyi ya da kötü olması, "iyi" ideasına uygunluğu ölçüsündedir.
- E) Mutluluğa ulaşmak için aşırıktan kaçınmalı, orta yolu seçmelidir.

22. Timon, hem duylara hem de akla karşı güvensizlik duymuştur. Aynı suyu bir el sıcak, bir el soğuk algılayabilir. Bundan dolayı suyun gerçekte sıcak mı, yoksa soğuk mu olduğu bilinemez. Bir cisim su içinde kırık gibi görünür. Görme gibi diğer duylarda da yanılma vardır. Dolayısıyla, hükümlerimiz doğrudur veya yanlıştır denilemez.

Timon'a ait bu görüş, bilgiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Bilginin kaynağına
- B) Bilginin değerine
- C) Bilginin imkânsızlığına
- D) Bilginin mutlaklığına
- E) Bilginin göreceliğine

23. Sanatçı evreni, olduğu gibi taklit etmez. O, daima belli bir bakış açısı içinde seçme, indirgeme, ayıklama, soyutlama ve tüm bunlardan sonra elindekileri yeni bir biçimde kurma özelliğine sahiptir.

Yukarıdaki belirlemeye göre sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Üstün bir algılama yeteneğine sahiptir.
- B) Nesnelere duygu, düşünce ve özlemleri ile gördüğü için özeldir.
- C) Duyuş ve sezgi yeteneğini kullanarak nesnel gerçekliği sanat objesine dönüştürür.
- D) Önce insanları tedirgin eder, sonra alıştıır ve kendini benimsetir.
- E) Eserlerinde olduğu gibi iç dünyasında da bir uyum ve denge içindedir.

24. Newton'un "kütlesel çekim ve hareket yasası" iki yüzyıl boyunca, gök cisimlerinin hareketlerini incelemek için tek ve eksiksiz başvuru kaynağı olmuştur. Ancak bu çekim yasası bazı olguları açıklamakta yetersiz kaldığından yerini Einstein'in "İzafiyet Kuramı" na bırakmıştır.

Bu parçada bilimin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Kendi içinde tutarlı olması
- B) Genelleyici ve seçici olması
- C) Olanı olduğu gibi ele alması
- D) Değişebilir ve yenilenebilir olması
- E) Birikimsel olarak ilerlemesi

25. Bilimsel bilgiler, bilim adamlarının kendi kişisel özelliklerinden, inançlarından ve değerlerinden bağımsızdır. Bilimsel bilgilerde, gerçeklerin ve olguların istenildiği gibi değil, olduğu gibi yansıtılması gerekir.

Yukarıda verilenler, bilimsel bilginin hangi özelliğine örnek oluşturur?

- A) Nesnelliliğine
- B) Akla dayanmasına
- C) Genellenebilir olmasına
- D) Evrenselliğine
- E) Tekrarlanabilir olmasına

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

- Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.
- Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

- Dünyanın yedi harikasından biri sayılan Babil'in Asma Bahçeleri içinde bulunan Babil Kulesi, Tanrı Marduk için yapılmıştır. Kulenin çevresinde rahip sarayları, ambarlar ve konuk odaları vardı.

Buna göre Babillilerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- Vergiler tapınaklarda toplanmıştır.
- İnançları mimari faaliyetlerini etkilemiştir.
- Teokratik yönetim anlayışını benimsemişlerdir.
- Mabedler aynı zamanda yönetim merkezi olarak kullanılmıştır.
- Tek tanrılı inanca sahiptirler.

- Osmanlı Devleti'nde Şer'i ve Örfi hukuk geçerli olmuştur. Şer'i hukuk İslam inancına göre düzenlenmiş ve tüm Müslümanlara uygulanmıştır. Örfi hukuk eski Türk adetlerinden gelen ve fethedilen yerlerdeki devam eden kurallardan oluşmuştur. Padişahların çıkarttığı kanunnamelerde Örfi ve Şer'i hukuk beraber kullanılmıştır.

Bu bilgilere bakılarak Osmanlı hukuk sistemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- Örfi hukukun kaynağını gelenekler oluşturmuştur.
- Padişahların yasama yetkisi vardır.
- Hukukî alanda yerel uygulamalar da dikkate alınmıştır.
- Şer'i kuralların uygulanmasında etnik yapı esas alınmıştır.
- Teokratik hukuk anlayışı benimsenmiştir.

- "Her ulus, devrimini, toplumsal ortamın baskılarına ve gereksinimlerine bağlı olan durum ve konumuna, bu ihtilal ve devrimin olduğu zamana göre yapar."

Atatürk'ün bu sözüne bakılarak devrimlerin birbirinden farklı olmasında;

- sosyal gereksinimler,
- içinde bulunulan dönemin ihtiyaçları,
- toplumda farklı geçim kaynaklarının görülmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- Yalnız I
- Yalnız II
- I ve II
- I ve III
- II ve III

- III. Mehmet döneminde Celali isyanlarına karşı büyük bir mücadeleye girilmiştir. Celalilerin bazıları öldürülürken, bazılarına da makam ve mevki verilerek suretiyle isyanlar önlenememiştir. Bu önlemlere rağmen isyanlar tamamen engellenememiştir.

Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti'nin isyanlara karşı izlemiş olduğu politikalarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- İsyanların nedenlerine inilemediğine
- Benzer isyanların çıkmasına ortam hazırladığına
- İsyanların bastırılmasında farklı yöntemlerin uygulandığına
- Sorunlara kalıcı çözümler bulunamadığına
- Devşirme sistemindeki bozulmaların isyanlara neden olduğuna

5. Sivas Kongresi'nden sonra İstanbul'un Anadolu'yla irtibatı kesilmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir?

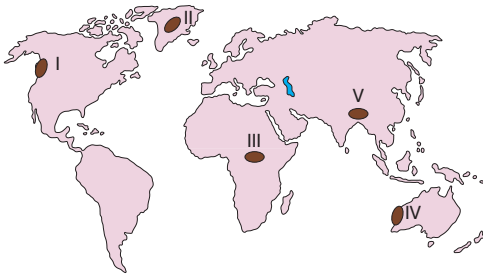
- A) İstanbul'da hükümet değişikliği yaşanmasına
B) Kuvayimilliyeye birliklerinin kurulmasına
C) Azınlıkların bölücü faaliyetlerinin sona ermesine
D) Ankara'da TBMM'nin açılmasına
E) İtilaf devletleriyle barış görüşmelerinin başlamasına

7. Yerin derinliklerinde kayalar yavaş soğduğundan iri kristalli yapıdadır. Bu tür kayalara granit örnek gösterilebilir. Granitlerin fiziksel ve kimyasal yollarla ayrışması sonucu tor topoğrafyası meydana gelir. Magmanın yeryüzünde soğumasıyla oluşan dış püskürük kayalar üzerinde ise peri bacası, kırgıbayır gibi yer şekilleri gelişmiştir.

Yukarıda verilen bilgiler Coğrafya'nın aşağıdaki hangi alt dalı ile daha fazla ilgilidir?

- A) Hidroğrafya B) Biyocoğrafya C) Klimatoloji
D) Jeomorfoloji E) Kartografya

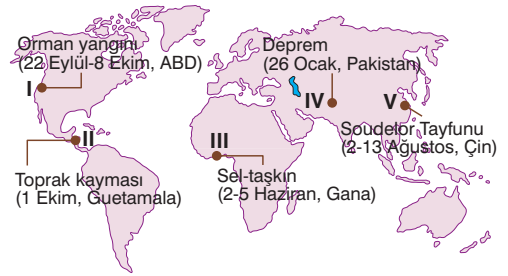
6. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangileri yağışlı bölgeler arasında yer almaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

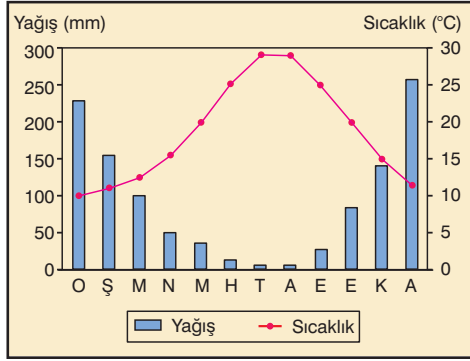
8. Aşağıdaki haritada 2015 yılında dünyada yaşanan bazı afetlerin dağılışı gösterilmiştir.

Bu doğal afetlerden hangilerinin oluşumunda yer şekillerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıda, Türkiye’de bir il merkezine ait yıllık ortalama yağış ve sıcaklık grafiği verilmiştir.

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında bu il merkezinde hakim bitki türlerinin aşağıdakilerden hangileri olduğu söylenebilir?

- A) Kızılçam ve makiler
B) Kayın ve ihlamur ağaçları
C) Ladin ve karaçamlar
D) Fındık ve orman gülleri
E) Geven ve çoban yastığı

10. Türkiye’de büyük kentlerdeki nüfus artışı Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durum üzerindeki etkisi daha azdır?

- A) İş olanaklarının fazla olmasının
B) Doğum oranının yüksek olmasının
C) Yoğun bir biçimde göç almasının
D) Sanayi ve ticaretin gelişmiş olmasının
E) Ekonomik ve sosyal koşulların daha elverişli olmasının

11. İnsanlar, yaşamdaki seçimlerini kendisinin yaptığını düşünür ve inanırsa öfkesini sadece kendisine duyar. Ancak eylemleri kısıtlanır ve seçimi onun adına başkası yaptığını düşünürse, özellikle başına kötü bir olay geldiğinde duyacağı öfke daha fazla olacaktır. Söz gelimi bir trafik kazası olduğunda, kişi bu kazanın kendi seçimleri sonucu gerçekleştiğini düşünürse başkasına öfke duymaz; aksi durumda öfke duyar.

Bu parçaya göre, kişinin başkasına öfke duyması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Hata yapabileceğini kabullenmesine
B) Vicdanını rahatlatmaya çalışmasına
C) Yanlışı bile bile yapıyor olmasına
D) Başkalarının sorumluluğunu üstlenmesine
E) Özgürlüğünün kısıtlanmasına

12. Denizden 30 yaşlarında bir adam çıkarılır, kalp masajı ve suni teneffüs yapılır; ancak canlı olduğuna ilişkin hiçbir belirti gözlenmez. Bir süre sonra ambulansla gelen doktor denizden çıkarılan adamın kalbini stetoskop ile dinler, nabzını, gözlerine bakar ve ardından, “Bu adam çoktan ölmüş” der.

Bu parçada adamın ölmüş olduğu bilgisine ulaşmada, aşağıdaki kuramlardan hangisi kullanılmaktadır?

- A) Kuşkuculuk
B) Sezgicilik
C) Deneycilik
D) Akılcılık
E) Eleştiricilik

13. Sanat, bir duygunun, tasarımın, güzelliğin dışı vurumunda, anlatımında kullanılan yöntemlerin tümüne denir. Sanat nedir, sorusuna verilen bu cevap belki bizi tatmin edebilir, fakat felsefe için bu cevap yeterli değildir. Sanat felsefesi bu tanımları dikkate almakla birlikte, o daha çok şu türden sorularla ilgilenir: Güzelliğin kaynağı nedir? Güzel nedir? Güzelliği belirleyen nitelikler nedir? Güzellik nesnel midir, göreceli midir?

Parçada, sanat felsefesinin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Güzelliğin doğasını sorgulaması
- B) Mutlak güzelliği bulmaya çalışması
- C) Doğadaki gerçek güzelliği araması
- D) İnsanın bilme merakını gidermesi
- E) Sanat aracılığıyla toplumu aydınlatması

14. "Sizi, önünüzdeki duvarı zihnen reddetmeye ve onu geçerek yandaki bahçeye ulaşmaya davet ediyorum."

Bu cümle, aşağıdaki varlık anlayışlarından hangisine "karşit kanıt" olarak kullanılabilir?

- A) Her şey, her zaman akış halinde olduğunu ileri süren Herakleitos'un oluşturma dayalı varlık görüşüne
- B) Maddenin var olmadığı ve dış dünyanın yanılsama olduğunu öne süren Berkeley'in idealizmine
- C) Gerçek varlığı, fenomenlerin içinde gelişen öz olarak ifade eden Husserl'in fenomenolojisine
- D) Varlığın birbirine indirgenemeyen iki ögeden oluştuğunu ileri süren Descartes'ın düalizmine
- E) Maddeden bağımsız bir varlığı düşünmenin saçma olduğunu ileri süren De La Mettrie'nin materyalizmine

15. Felsefe tarihi boyunca yalnızca felsefeye yükleyebileceğimiz herhangi bir bilgi bütünü yoktur, olmamıştır. Bunun yerine felsefede bugünkü matematik, fizik, kimya, biyoloji, psikoloji, sosyoloji gibi disiplinler tarafından ele alınan problemler olmuştur. Felsefe bu problemleri çözmekten çok, problemlerin karmaşıklığını giderme çabalarının tarihidir. Buna göre denebilir ki, felsefe ile bir sorun yeterince açık biçimde ifade edilmek suretiyle, bu sorunun çözümüne uygun bir yöntemin geliştirilmesine, böylelikle yeni bir bilim dalının daha ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Felsefenin çeşitli bilimlerin ortaklaşa çabalarıyla gelişen bir disiplin olduğu
- B) Felsefenin yaşanan çağın sorunlarından çok, ileride ortaya çıkabilecek sorunları konu edindiği
- C) Felsefeyle öznel bilgilere ulaşılmasına karşılık bilimlerin ortaya çıkmasıyla nesnel bilgilere ulaşıldığı
- D) Felsefenin bilgi üreten değil, sorunların çözümünde etkili olan bilimlerin doğuşuna kaynaklık ettiği
- E) Felsefenin ürettiği bilgilerin çeşitli bilimlerin ortaya çıkmasıyla kesinlik kazandığı

16. - 20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

16. • "... De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" (Zümer, 9)
- "... Allah'a karşı ancak; kulları içinden alim olanlar derin saygı duyarlar..." (Fatır, 28)

Verilen ayetler İslam'ın aşağıdakilerden hangisine önem verdiği ispatıdır?

- A) Adaletli olmaya B) Ahlaki davranmaya
C) İbadet etmeye D) Eğitim ve öğretime
E) Merhametli olmaya

17. • Kuran ahlaki, kadın-erkek, genç-yaşlı, zengin-fakir ayrımı gözetmeksizin tüm insanlara karşı adaletli, hoşgörülü, merhametli ve yardımsever bir tavır içerisinde olmayı öğretir. Hastalara, yoksullara, yetimlere, yolda kalmışlara yardım etmek, büyüklere saygı, küçüklere sevgi, ana-babaya hürmet göstermek Kur'an hükümleri arasındadır.
- Komşular arasındaki yardımlaşma, misafire ikramda bulunma, hastaları ziyaret etme, bayramlaşma, kabir ziyaretleri, Allah'ın emriyle gelin alıp vermek, gelin evine Kuran hediye etme, düğünlerde kutlamalar vb. güzel örf ve adetlerimizdendir.

Verilen örneklerle göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) Kur'an'da inanç esasları ile ilgili ayetler önemli bir yer tutmaktadır.
- B) Örf ve adetlerimizin oluşmasında dinin etkilerini görmek mümkündür.
- C) Hediyeleşme, kutlama ve kurban kesme tüm toplumlar da gözlenen kutlamalardır.
- D) İbadet Allah'a yaklaşmak ve onun rızasını kazanmak için yapılan eylemlerdir.
- E) Kültürel değerler zamanla biçim değiştirmiştir.

18. "(O peygamberleri) apaçık belgeler ve kitaplarla gönderdik. İnsanlara, kendilerine indirilene açıklaman ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için sana bu Kur'an'ı indirdik." (Nahl, 44)

Bu ayete göre aşağıdakilerden hangisi Hz. Peygamberin Kur'an'ı açıklama konusunda temel görevlerinden biridir?

- A) Tebliğ etme B) Hüküm koyma
C) Beyan etme D) Örnek olma
E) Müjde verme

19. "De ki: O Allah tekdir. Allah Samed'dir. O doğurmamış ve doğrulmamıştır. Hiçbir şey O'na eş ya da denk değildir." (İhlâs suresi, 14. ayetler)

Bu ayetlerde aşağıdaki konulardan hangisinin üzerinde durulmaktadır?

- A) Allah'ın merhameti
B) Allah'ın adaleti
C) Allah'ın gözetmesi
D) Allah'ın kudretinin
E) Allah'ın varlığı ve birliği

20. • Besmele çekip, niyet edilir.
- İki elin içini temiz toprağa sürüp, yüzün tamamını mesh edilir.
- Elleri temiz toprağa vurup, önce sağ ve sonra sol kolu mesh edilir.

Verilen bilgiler aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Ezan okumak B) Tövbe etmek
C) Teyemmüm almak D) Hadesten taharet
E) Tefekkür etmek

21. - 25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Aşağıdakilerden hangisi "panteizm" görüşünün argümanlarından biridir?

- A) Tanrı soyut, mutlak ve değişmez yönleriyle evrenin üstünde; somut, görelî ve değişen yönleriyle evrenin içindedir.
- B) Evrenin yaratılış nedeni, Tanrı'nın güzelliğini yansıtmak içindir.
- C) Evrende Tanrı'dan bağımsız akla dayanan mükemmel bir düzen vardır.
- D) Tanrı'nın ne varlığı ne de yokluğu kesin olarak bilinebilir.
- E) Tanrı ve doğa aynıdır, Tanrı'nın evrenden ayrı ve ondan bağımsız bir varlığı yoktur.

22. I. Bilim insanı, incelenmekte olduğu olaylar arasındaki ilişkileri geçici olarak açıklayan bir fikir ortaya atar. Bu fikir nedenselliği açıklayan bir tahmindir. Bu tahmin ise yapılan çalışmalarla ya doğrulanır ya çürütülür.
- II. Bilim insanı, bir olguyu veya olgular arasındaki ilişkiyi çeşitli çalışmalarla test eder ve ulaştığı sonucu sistematik, genel bir açıklama şeklinde ortaya koyar. Bu açıklama olguları yordamakta kullanılır. Ancak bu son bir açıklama olmayıp yeni testlerle desteklenir veya çürütülür ya da var olan olguları kapsayacak şekilde güncellenir.

Yukarıda I ve II rakamlarıyla ifade edilen durumlar, sırasıyla bilimsel yöntemin hangi aşamalarıdır?

- A) Problem belirleme - Gözlem yapma
- B) Hipotez kurma - Kuram geliştirme
- C) Kuram geliştirme - Yasaya ulaşma
- D) Problem belirleme - Hipotez kurma
- E) Gözlem yapma - Hipotez kurma

23. Filozof sürekli soru sorma, akıl yürütme, analiz ve değerlendirme gibi zihinsel süreçlerden oluşan bir düşünme biçimine sahip kişidir. O, verileri olduğu gibi kabul etmek yerine, dünyayı anlamada aktif bir rol üstlenir.

Bu parçada filozofun hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Meraklı bir kişiliğinin olması
- B) Yaratıcı bir zihin yapısının olması
- C) Eleştireci bir düşüncede olması
- D) Görüşlerinde tutarlı olması
- E) Akıl ilkelerini etkili kullanması

24. I. Kader, insanların kendi kendilerine yaptıkları oyunlardır.
II. Kader kartları karıştırır, biz de oynarız.
III. Hile, oyunu kazandırsa da, kaderi değiştirmez.
IV. Ellere bakma eline bak çünkü kaderin orada
V. Kadere cahil insan pençe gösterir.

Yukarıdakilerden hangileri, ahlaki özgürlükle ilgili yaklaşımlardan "fatalizm" görüşüne uygundur?

- A) I, II ve III
- B) II, III ve IV
- C) III, IV ve V
- D) II, III ve V
- E) I, IV ve V

25. "Var olan bir şeyin yok olandan gelmesi imkansızdır."

Descartes'ın bu sözünden aşağıdakilerin hangisi çıkar?

- A) Varlık vardır, yokluk yoktur.
- B) Varlık bir yanılsamadan ibarettir.
- C) Varlığın neliğini bilmek imkansızdır.
- D) Varlık yoktur, var olsa da bilinemez.
- E) Varlığın algılanışı, algılayana bağlıdır.

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

Bu testte 20 soru vardır.
Yanıtlamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz.
Yanıtlarınızı Sosyal Bilimler Testi için ayrılan bölüme işaretleyiniz.

- 1) Fatih Sultan Mehmet, Trabzon Rum Devleti ve Karmanoğulları Beyliği'ni destekleyen Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'a karşı sefere çıkmış ve onu Otlukbeli Savaşı'nda yenerek Doğu Anadolu topraklarını almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, Fatih'in bu yolla ulaşmak istediği bir amaçtır?

- A) Anadolu'da siyasi birliği sağlamak
- B) Yönettiği insanlara hoşgörülü davranıldığını ortaya koymak
- C) Dış ülkelerle ilişkileri artırmak
- D) İslamiyeti yaymak
- E) Denizlerde üstünlük sağlamak

- 2) Türkiye Cumhuriyeti kapitülasyonların kalıntılarını temizlemek amacı ile 1929'da çıkardığı kanunla, bir Fransız şirketi tarafından işletilen Adana – Mersin demiryolunu satın almak istemiştir. Ancak Türkiye'nin bu isteği, Fransa'nın tepkisine yol açmıştır.

Fransa'nın bu tepkisi ile, aşağıdakilerden hangisini amaçladığı ileri sürülemez?

- A) Osmanlı Devleti'ndeki ayrıcalıkları sürdürmeyi
- B) Dış ülkelerdeki faaliyetlerini devam ettirmeyi
- C) Sömürgecilik anlayışını sürdürmeyi
- D) Anadolu'daki etkisini korumayı
- E) Lozan Görüşmelerinden kalan pürüzleri sona erdirmeyi

- 3) Atatürk'ün halkçilik anlayışında, aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Sosyal adalet anlayışı
- B) Ayrıcalıklara karşı olunması
- C) Sosyal güvenliğin sağlanması
- D) Sınıf mücadelesi
- E) Toplumsal dayanışma olması

- 4) İşgal kuvvetlerine karşı ilk direnişi başlatan Kuvay-i Milliye birlikleri ile ilgili olarak, aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Halkın kendiliğinden oluşturduğu direniş birlikleridir.
- B) Ayaklanmaların bastırılmasında etkili olmuşlardır.
- C) Yunan ileri hareketini durdurmuşlardır.
- D) Düzenli ordunun kurulmasına zaman kazandırmışlardır.
- E) Türk ulusunun direnme gücü ve yurtseverliğinin simgesi olmuşlardır.

- 5) Aşağıdakilerden hangisi, Ortaçağ Avrupası'nın etkin siyasi ve ekonomik rejimi olan feodalitenin özelliği değildir?

- A) Yerel güçler merkezi otoriteye karşı önemli ölçüde bağımsızdır.
- B) Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılması ile ortaya çıkan otorite boşluğu sonucunda oluşmuştur.
- C) Kişilerin toplumdaki konumunu toprak mülkiyeti belirler.
- D) Ticaret ekonomide ön plana çıkmıştır.
- E) Ekonomik gücün sahibi, siyasal gücün de sahibidir.

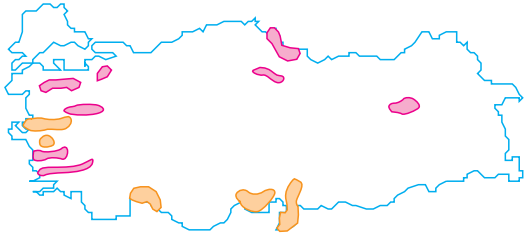
- 6) I. Ekvator çevresi
II. Güneydoğu Asya
III. Batı Avrupa
IV. Orta Asya
V. İç Anadolu

Yukarıda verilen bölgelerden hangisinin aldığı yağışlarda rüzgârların etkisi daha fazladır?

- A) I ve III B) I ve IV C) I ve V
D) II ve III E) III ve V

- 7) Aşağıdaki haritada iki tarım bitkisinin Türkiye'de üretildiği bazı alanlar verilmiştir.

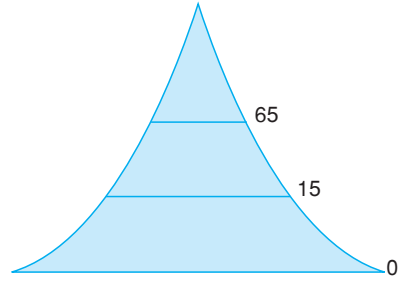
■ I. ürün ■ II. ürün

Bu tarım bitkilerinin üretildiği yörelerin doğal koşulları göz önüne alındığında, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) II. ürün her mevsim yağışlı yerlerde yetiştirilir.
B) I. ürünün üretildiği yörelerde alüvyal topraklar daha geniş alan kaplar.
C) I. ürün Türkiye koşullarına daha uyumludur.
D) I. ürün soğuk rüzgârlardan olumsuz yönde daha çok etkilenir.
E) I. ürünün üretildiği yörelerde yaz mevsiminin yağışlı geçmesi birim alandan alınan verimi artırır.

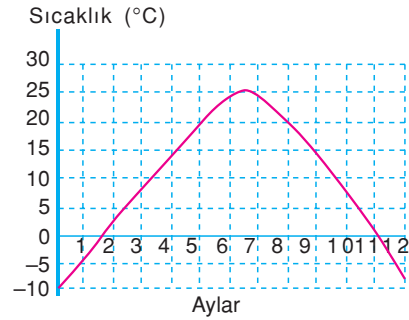
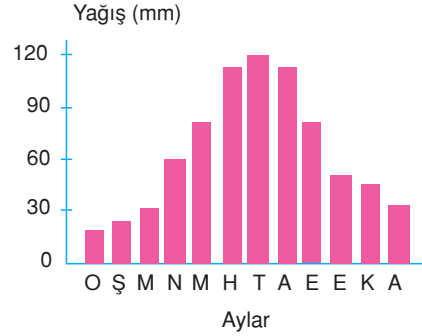
8)

Yukarıda nüfusun yaş piramidi verilen ülke aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Pakistan B) Irak C) Rusya
D) Şili E) Suriye

9)

Yukarıda aylık ortalama yağış ve sıcaklık grafiği verilen yörenin doğal bitki örtüsü, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bozkır
B) Tundra
C) Maki
D) İğne yapraklı orman
E) Savan

10) Aşağıdakilerden hangisi, özel (göreceli) konumun sonuçlarına örnek olarak gösterilmez?

- A) Avrupa ülkelerinde ulaşımın gelişmiş olması
- B) Türkiye'de yerçekillerinin çeşitlilik göstermesi
- C) İsviçre'de dağ turizminin gelişmesi
- D) Kutuplarda sıcaklığın yıl boyunca düşük olması
- E) Türkiye'de nüfusun kıyı bölgelerinde toplanması

11) Yaptığı teleskopla 11 tane gök cismi olduğunu gören Galilei, bunu açıkladığında büyük bir tepkiyle karşılandı. Çünkü bu gerçek, o güne kadar kutsal kabul edilen 7 rakamına uygun değildi. Gökte 5 gezegen, güneş ve ay olmak üzere ancak 7 gökcismi olabilirdi. Bunun üzerine Galilei suçlandı ve teleskopun sadece bir takım yanlış hayaller ortaya koyduğu öne sürülerek kullanılması yasaklandı. Gelenekçilerin bu tutumu, bilimin gelişimini uzun süre olumsuz yönde etkiledi.

Parçada anlatılanlar aşağıdakilerden hangisini doğrulamaktadır?

- A) Bilimsel gelişimin temelinde toplumsal ihtiyaçlar vardır.
- B) Bilimi yalnız sonuçlarıyla değil tarihiyle birlikte değerlendirmek gerekir.
- C) Her bilimsel çalışma daha önceki birikimlerin üzerinde ilerler.
- D) Bilimsel tutum, değer yargılarına bağlı bir anlayışı gerektirir.
- E) Bilimsel çalışmalar dogmatik tutumlardan kurtulduğu oranda gelişir.

12) Kuşkusuz bilim insanı doğruyu arama çabasında, kişisel eğilim, istek ve önyargılarının etkisinde kalmamaya, olguları olduğu gibi saptamaya çalışacaktır. Ancak unutulmamalıdır ki bilim de, tıpkı sanat, edebiyat, felsefe gibi insan uğraşısıdır. Bir hipotezin kurulmasında bilim insanı ister istemez bazı değer yargılarına, hatta bir ölçüde kişisel duygu ve düşüncelerine yer vermekten kurtulamaz. Yeni bir hipotez veya teorinin ortaya konması akla olduğu kadar, sezgi ve hayal gücüne de dayanan yaratıcı bir oluşumdur.

Parçada, bilim insanının, bilimin aşağıda özelliklerinden hangisine uymasının zorluğundan bahsedilmektedir?

- A) Birikimli olma
- B) Determinist olma
- C) Nesnel olma
- D) Mantık ilkelerine dayanma
- E) Öngörülü olma

13) İktidar olgusunun biçimlenişi bir toplumda insanların konumu ve yaşayışı ile yakından ilgilidir. İnsanlar eleştirel bir tutuma sahipse, iyi ile kötü olanı ayırt edebilen bir muhakeme gücü varsa, olaylara farklı boyutlardan bakmayı bilebilirse, önyargıdan uzak hoşgörülü ve kararlı bir tutuma sahip olursa, iktidarın bu özelliklerle donanmış insanlar karşısında daha demokratik olmaması için bir neden yoktur. İnsanlarda bu nitelikleri doğuracak olan ise onların felsefi birikimleridir.

Parçada aşağıdaki yargılardan hangisinin açıklanması yapılmıştır?

- A) Demokrasinin olmadığı toplumlarda felsefe gelişmez.
- B) Siyasi eylemlerde bilgili olmak iktidarı güçlendirir.
- C) Toplum yönetenler hem akıllı hem de değerleri iyi bilenlerden olmalıdır.
- D) Demokratik bir iktidar insanların felsefi birikimleri ve sorgulayıcı bir anlayışla mümkündür.
- E) Demokratik bir toplumda yöneticilerin yetkilerine sınır getirilmelidir.

14) Bakunin'e göre devlet, bireysel hayatın bütün görüntülerinin içine gömüldüğü bir mezarlıktan başka bir şey değildir. Devlet, sadece yaşayan bireylerin özgürlüğünü ortadan kaldıran soyut bir canavar değil, aynı zamanda kendisini başka devletlere düşman olarak ortaya koyduğu ve bunun sonucunda da savaşlara ve acılara yol açtığı için evrensel dayanışmayı ortadan kaldıran insanlık dışı bir kurumdur.

Bakunin'in bu görüşüne dayanarak devlet için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bireysel iradeyi yok ettiği
- B) İnsan özgürlüğünü kısıtladığı
- C) Düşmanlığı destekleyerek karmaşaya yol açtığı
- D) İnsan doğasına aykırı bir kurum olduğu
- E) Çıkarların korunmasına kaynaklık ettiği

15) "İnsanlar mutluluğun nerede olduğunu bilse, bunu bildiğini iddia eden kişilere körü körüne bağlanamaz. Sokrates bilmediği ve bilemeyeceği şeyleri var sayıyordu. Ben, evrende olanları öğrenmeli insanlar, diyorum. Her sorunun yanıtını bildiğini öne süren her öğretisi, verimsiz, kupkuru bir öğretimdir ve insanı yanılgıya götürür. İnsan mutluluğu bilmekte sanıyor. Bence mutluluk öğrenmektir."

Parçadaki görüşte vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilinmeyi öğrenmeye yönelik çabalar mutluluğun anahtarıdır.
- B) Hoşa giden her davranış mutluluğun ölçüsüdür.
- C) İnsan doğanın düzenine uymakla mutlu olur.
- D) Bilgiye dayalı her eylem, iyi niyetle yapılmassa da iyi eylemdir.
- E) İnsan, ahlakla ilgili eylemlerinde özgürdür.

- 16) – Minarelere asılan ışıklı yazılara denir.
- Tan yerinin ağarmasından önce yenilen yemeğin vaktidir.
  - Kur'an-ı Kerim'in baştan sona kadar okunup bitirilmesine denir.
  - Ramazan ayında maddi durumu elverişli olanların bir yoksulun bir günlük yiyeceği veya bunun karşılığı olan maddi bedelini yoksula vermesidir.

Yukarıdaki tanımlarla aşağıdaki kavramlar eşleştirildiğinde hangi kavramın karşılığı yoktur?

- A) Mukabele
- B) Sahur
- C) Hatim
- D) Mahya
- E) Fitre

17) Bir gün Peygamberimiz Medine çarşısında dolaşırken buğday dükkânının birinde, buğday yığına elini daldırıp ve altının nemli, üstünün ise kuru olduğunu görmüştür. Sebebini sorduğunda, buğday sahibi; bu durumun yağmurdan kaynaklandığını ileri sürmüştür. Bunun üzerine Hz. Peygamber "Bizi aldatan bizden değildir." buyurarak onu ikaz etmiştir.

Bu paragrafta Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v) aşağıdakilerden hangisinin önemine vurgu yapmıştır?

- A) Hakkı ve adaleti gözetme
- B) Affedici olma
- C) Kolaylaştırıcı olma
- D) Doğru ve güvenilir olma
- E) Merhametli olma